

Lauku atbalsta
dienests

Aktualitātes 2015. gada sezonai

Indulis Āboliņš
Lauku atbalsta dienesta direktora vietnieks

Lauku atbalsta
dienests

Pieteikšanās termiņi 2015

22. maijs - Vienotā platību maksājuma, saistīto atbalstu, agrovīdes un bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta pieteikumiem

15. jūnijs – gala termiņš ar samazinājumu par 1% par katru nokavēto darba dienu

15. jūnijs - mazā lauksaimnieka shēma.

NB! Mazajiem lauksaimniekiem, kas saņem arī kādu citu atbalsta veidu maksājums tiek samazināts par 1% par katru dienu pēc 22. maija attiecībā uz šo atbalsta veidu!

Lauku atbalsta
dienests

Maksājumu struktūra no 2015. gada

- VPM
- Zaļināšanas maksājums
- Jaunā lauksamnieka shēma
- Saistītais atbalsts
- Mazā lauksaimnieka shēma
- Agrovides, bioloģiskās lauksaimniecības maksājumi
- ADSI (līdz šim MLA) maksājums

Lauku atbalsta
dienests

Minimālie atbalsta saņemšanas nosacījumi

Atbalstu piešķir par lauksaimniecības zemi:

- Minimālā kopējā platība – 1 ha;
- Minimālais lauka lielums, kuru var pieteikt maksājumiem – 0,3 ha;
- Lauks ir vienlaidus zemes gabala platība, ko aizņem viens kultūraugs vai kultūraugu grupa;
- Zeme ir lauksaimnieka rīcībā uz 15.jūniju;
- Aramzemi, ilggadīgajiem zālājiem, ilggadīgajiem stādījumiem

Lauku atbalsta
dienests

Svarīgākie lauksaimnieciskās darbības kritēriji

- Ilggadīgajiem stādījumiem rindstarpas, kuru platums > 1 m izplautas vai mehāniski apstrādātas līdz 15. septembrim
- Zālājiem:
 - **Zālāji tiek noganīti vai nopļauti un novākti līdz kārtējā gada 15. augustam, izņemot līdz:**
 - **15. septembrim** zālāji, kurus izmanto biškopības nektāra vai ārstniecības augu vākšanai
 - **15. septembrim** ES nozīmes zālāju biotopi un putnu dzīvotnes, BVZ;
 - **1. maijam** klūdziņu prosas un miežubrāļa platības enerģijas ieguvei, kuru ziedēšanas fāze sasniegta iepriekšējā gadā.
 - **1. oktobrim nokulti** zālāji sēklaudzēšanai

Lauku atbalsta
dienests

Zaļināšanas nosacījumi

1. Kultūraugu dažādošana ≥ 10 ha aramzemes
2. Ekoloģiskās nozīmes platību izveide > 15 ha aramzemes
3. Ilggadīgo zālāju saglabāšana

Lauku atbalsta
dienests

Zaļināšanas nosacījumi

Kultūraugu dažādošana	<ul style="list-style-type: none">▪ Ja aramzeme <u>10-30 ha</u>, tad:<ul style="list-style-type: none">✓ tajā audzē vismaz 2 kultūras;✓ galvenā kultūra neaizņem vairāk par 75%.▪ Ja aramzeme <u>vairāk kā 30 ha</u>, tad:<ul style="list-style-type: none">✓ tajā audzē vismaz 3 kultūras;✓ galvenā kultūra neaizņem vairāk par 75%;✓ 2 galvenās kultūras neaizņem vairāk par 95%.
Ilggadīgo zālāju saglabāšana	<ul style="list-style-type: none">▪ Saimniecībā nedrīkst uzart ekoloģiski jutīgos zālājus – ES nozīmes biotopus - identificēti LAD lauku blokos;▪ Valsts līmenī noteikta ilggadīgo zālāju saglabāšanas prasība (nevar samazināties par vairāk kā 5% salīdzinot ar 2012.gadu);
ENP	<ul style="list-style-type: none">▪ Ja saimniecības aramzeme ir <u>vairāk nekā 15 ha</u>, jānodrošina <u>vismaz 5%</u> atbilstošs ha skaits kā ekoloģiski nozīmīgas platības.

Lauku atbalsta
dienests

Ekoloģiskās nozīmīgas platības (ENP)

Papuve	<ul style="list-style-type: none">• neizmanto kultūraugu audzēšanai un ražas novākšanai• līdz 15.septembrim apkarotas nezāles un augi iestrādāti augsnē• 1 ha papuves = 1 ha ENP platību
Buferjoslas	<ul style="list-style-type: none">• 2 - 6 m platas gar ŪSIK ūdensobjektiem• Uz aramzemes vai blakusesoša• Atšķirama no blakus esošās l/s zemes• Neizmanto ražošanai, izņemot pļaušanu un ganīšanu• Nav krūmu, koku dzinumi vecāki par gadu – tāpat reizi gadā jānopļauj• 1 garuma metrs buferjoslas dod 9 m2 ENP platību
Laukmales	<ul style="list-style-type: none">• 1 – 20 m plata josla• Atrodas uz aramzemes• Augu segums atšķiras no blakusesošās aramzemes• Neizmanto ražošanai, izņemot pļaušanu• Nav krūmu, koku dzinumi vecāki par gadu – tāpat reizi gadā jānopļauj• 1 garuma metrs dot 9 m2 ENP platību
Slāpekli piesaistoši kultūraugi	<ul style="list-style-type: none">• Lucerna, ragainais vanagnadziņš, āboliņš, lopbarības pupas, vīķi, zirņi, amoliņš, austrumu galega, espareste• Tīrsējā vai maisījumos tikai ar šiem kultūraugiem• Audzē platībās, kur nenotiek slāpekļa izskalošanās – vismaz 2 m attālumā no ūdensobjekta, ja attiecīgo joslu neizmanto ražošanai• 1ha slāpekli piesaistošo kultūru dos 0,7 ha ENP platību

Lauku atbalsta
dienests

Ekoloģiskās nozīmīgas platības

Dižkoki, dižakmeņi, alejas	<ul style="list-style-type: none">• Aizsargājami saskaņā ar vides likumdošanu• Dižakmeņi 1 m² = 1 m² ENP• Dižkoki 1 m² = 1,5 m² ENP• Alejas 1 m² = 2 m² ENP
Koki grupās, koku, krūmu grupas	<ul style="list-style-type: none">• 0,01 līdz 0,3 ha platībā• lapotnes pārsedzas• pie/uz aramzemes• 1ha koku, krūmu grupu = 1,5 ha ENP platību
Dīķi	<ul style="list-style-type: none">• 0,01 līdz 0,1 ha platībā• platībā ietver krasta veģetācijas joslu ne vairāk kā 10 m platu• tilpnes nav no betona vai plastmasas• pie/uz aramzemes• 1ha dīķu = 1,5 ha ENP platību
Starpkultūras (vasarāju pasēja)	<ul style="list-style-type: none">• labības vai labības un proteīnaugu pasējā sētas stiebrzāles (tīrsējā vai maisījumā) līdz 15.septembrim• Starpkultūru sēšanas periodu – 1.jūlijs• 1 ha starpkultūras = 0,3 ha ENP platību.

Lauku atbalsta
dienests

Ekoloģiski nozīmīgas platības

Buferjoslas, laukmalas

Dīķi

Lauku atbalsta
dienests

Ekoloģiski nozīmīgas platības

Koku, krūmu puduri

Lauku atbalsta
dienests

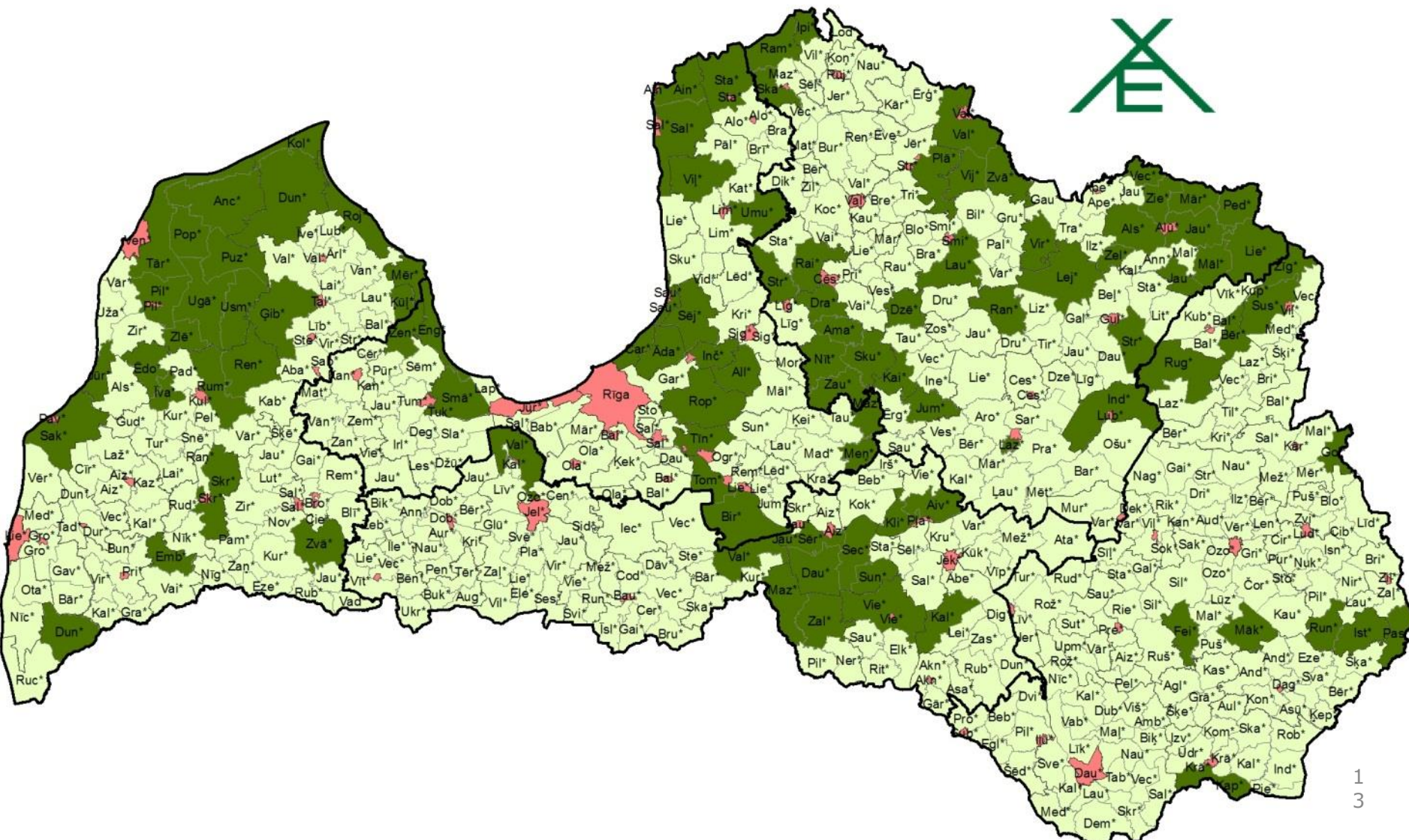
Zaļināšana – izņēmumi

- Kultūraugu dažādošana un ekoloģiskās nozīmes platību izveide nav jāievēro saimniecības ar lielu zālāju un papuvju īpatsvaru (>75% un atlikusī aramzeme <30 ha)
- Bioloģiski sertificētās platības
- Ekoloģiskās nozīmes platības nav jāievēro teritorijās ar lielu mežu īpatsvaru

Lauku atbalsta
dienests

Teritorijas ar «mežu atbrīvojumu»

Lauku atbalsta
dienests

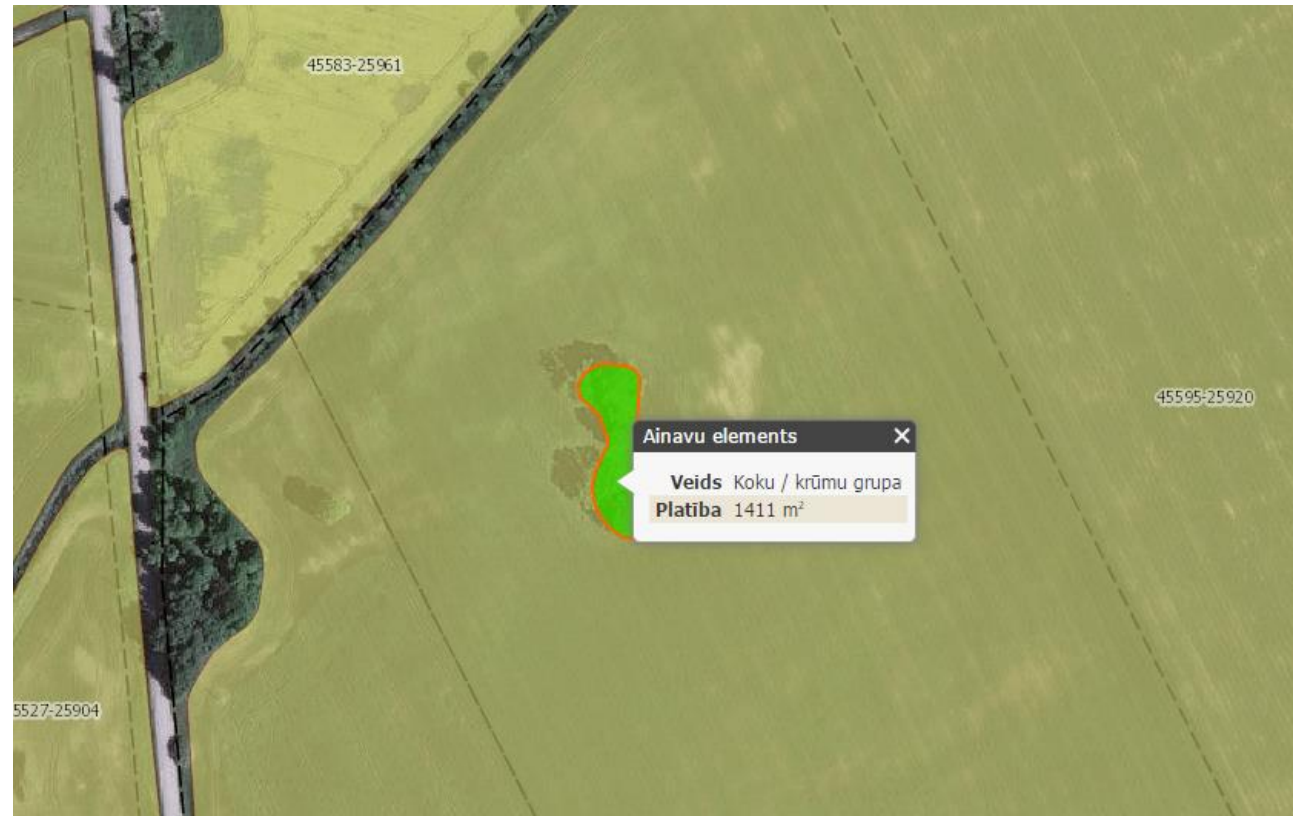
Ainavu elementu precizēšana

- No 1.februāra LAD publiskajā lauku bloku kartē pieejami ainavu elementi
- Lauksaimniekiem ir iespēja iesniegt precizējumus jau iezīmētajiem ainavu elementiem kā arī iezīmēt jaunus (EPS vidē un arī papīra formātā)
- Paralēli turpinās arī lauku bloku precizēšana
- Lūdzam precizējumus iesniegt līdz 1.maijam!

Lauku atbalsta
dienests

Ainavu elements

Lauku atbalsta
dienests

Zaļināšanas kalkulators

www.lad.gov.lv

Sadaļa zaļināšanas kalkulators

https://eps.lad.gov.lv/greenery_calculator

Lauku atbalsta
dienests

Piemērs saimniecībai ar 20 ha aramzemes

$$5\% * 20\text{ha} = 1 \text{ ha ENP}$$

Šo var nodrošināt ar:

- 0,11 ha laukmales (atbilst 1,111 km garai un 1 metru platai joslai)
- 1ha papuves
- 1,43 ha zirņu
- 3,33 ha vasarāji ar zālāju pasēju

NB! Atstājam rezervi!

Lauku atbalsta
dienests

Ainavu elementi – svarīgi!!!

Saimniecībām līdz 15 ha aramzemes

**AINAVU ELEMENTUS
NEVAJAG!**

Lauku atbalsta
dienests

Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem

- Maksājumu piešķir 5 gadus kopš saimniecības izveidošanās
- Maksājuma apjoms:
 - Maksājumu piešķirs par pirmajiem 90 VPM ha
 - Maksājuma likme ~ 40 EUR/VPM ha (atkarībā no pretendentu skaita)

Lauku atbalsta
dienests

Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem

Nosacījumi pretendenta:

- jābūt tiesīgam saņemt VPM
- nav vairāk par 40 gadiem gadā, kad pirmo reizi piesakās šim maksājumam (pirmajā pieteikšanās gadā nevar būt 41 gads),
- pirmo reizi **izveido - uzsāk saimniekot (t.sk. pārņemt) saimniecību vai to izdarījis 5 gadu laikā** pirms pirmās pieteikuma iesniegšanas šim maksājumam

Lauku atbalsta
dienests

Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem

Atbalstu var saņemt arī **juridiska persona**, ja fiziskā persona izpilda viesus iepriekš minētos nosacījumus un, ja juridisku personu pārstāv:

- **1 fiziska persona** - tai **pieder vismaz 50% kapitāldaļu** un tai ir paraksttiesības
- **vairākas fiziskas personas** – ja tām **kopā pieder vismaz 50% kapitāldaļu un katrai atsevišķi vismaz 20% (gadā kad pirmo reizi iesniegts iesniegums)** un tiem ir paraksttiesības

Lauku atbalsta
dienests

Kā tiks izvērtēts, kad jaunais lauksaimnieks izveido saimniecību/uzsāk darbību?

- Iesniedzis iesniegumu valsts vai ES atbalsta saņemšanai
- Reģistrējies VID kā lauksaimnieciskās darbības veicējs
- Deklarējis lauksaimnieciskās darbības ieņēmumus VID

Lauku atbalsta
dienests

Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma

- Fiksēts maksājums - **500 EUR/gadā uz saimniecību**
- Aizstāj visus pārējos tiešos maksājumus (izņemot PPVA)
- **Pievienošanās** shēmā - tikai 1 reizi līdz 2015.gada 15. jūnijam
- **Dalība** shēmā 2016.g. un turpmāk – katru gadu līdz 9.jūnijam
- **Izstāšanās** no shēmas - jebkurā gadā līdz 15.maijam
- Var deklarēt mazā lauksaimnieka zemi!

Lauku atbalsta
dienests

Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma

Nosacījumi:

- Jāsaglabā rīcībā to ha skaits, kas bija pievienojoties shēmai
- **Nedrīkst radīt mākslīgus apstākļus, lai gūtu priekšrocības no šīs shēmas:**
 - Ikvienam jāsniedz LAD informācija, kas apliecina, ka nav notikusi mākslīgu apstākļu radīšana!

Atvieglojumi:

- Atbrīvoti no zaļināšanas prasībām un savstarpējās atbilstības kontrolēm un samazinājumiem;

Lauku atbalsta
dienests

Saistītais atbalsts par dzīvniekiem

- Saistītais atbalsts par slaucamām govīm
- Saistītais atbalsts par kazām (kazu mātēm)
- Saistītais atbalsts par liellopiem
- Saistītais atbalsts par aitām

Lauku atbalsta
dienests

Atbalsta kopīgie nosacījumi par dzīvniekiem

- Atbalsttiesīgos dzīvniekus noteiks, izmantojot LDC lauksaimniecības dzīvnieku reģistra datus.
- Atbalsttiesīgie dzīvnieki – par kuriem saskaņā ar noteikumiem visā dzīves laikā izpildītais dzīvnieku identificēšanas un reģistrēšanas prasības:
 - ✓ Jābūt identificējamiem – apzīmētiem ar krotālijām;
 - ✓ Jāuztur novietnes dzīvnieku reģistrs (papīrā vai elektroniski vai LDC datu bāzē) un tajā jāatjauno info (3 d. laikā)
 - ✓ Savlaicīgi nosūtītiem nepieciešamiem ziņojumiem LDC (7 d. laikā)
- **Lai saņemtu atbalstu par dzīvniekiem noteikti jāpieliek krustiņš atbilstošajam atbalsta veidam!!!!**

Lauku atbalsta
dienests

Sankcijas par nesavlaicīgi reģistrētiem dzīvniekiem

Neatbilstošo dzīvnieku procentuālā daļa	Samazinājums
līdz 10,00%	atbalstu samazina par aprēķināto neatbilstošo dzīvnieku procentuālo daļu
no 10,01 līdz 20,00%	atbalstu samazina par divkāršu aprēķināto neatbilstošo dzīvnieku procentuālo daļu
no 20,01 līdz 50,00%	atbalstu nepiešķir
vairāk par 50,00%	atbalstu nepiešķir , kā arī tiek aprēķināta trīsgadīgā sankcija

Lauku atbalsta
dienests

Saistītais atbalsts par platībām

- Proteīnaugiem (vai maisījumiem ar 50% proteīnaugu īpatsvaru)
- Miežiem
- Vasaras rapsi
- Augļiem un ogām
- Dārzeņiem
- Cietes kartupeļi
- Sertificēti sēklas kartupeļi
- Sertificētas zālāju, lopbarības sēklas
- Sertificētas labības sēklas

Lauku atbalsta
dienests

Saistītais atbalsts par proteīnaugiem

Pākšaugu un graudaugu maisījumi	Pākšaugi (dīgstošu sēklu skaits/m ²)	Graudaugi (dīgstošu sēklu skaits/m ²)	Provizoriskā sēklu attiecība, kg
Zirņi: auzas	45 – 50	280 - 300	100 -110 kg zirņu: 100 - 120kg auzu
Zirņi: mieži	50-55	200-225	120 -130 kg zirņu: 100- 110kg miežu
Zirņi: v. kvieši	50-55	275-300	120 -130 kg zirņu: 120- 130kg v.kviešu
Vīķi : graudaugi (auzas, mieži, v. kvieši)	80-100	200-300 atkarībā no graudaugu sugas	50 - 60 kg vīķu: 150- 160kg balstauga
Zirņi + vīķi: auzas			Auzas 200 kg, zirņi 50 kg, vīķi 30 kg

Lauku atbalsta
dienests

Atbalsta kopīgie nosacījumi par platībām:

- Minimālā kopējā vienai vai vairāku lauka platība ir vismaz **1 ha**;
- LAD līdz 22.maijam iesniedz **Vienoto iesniegumu**, C sadaļā **uzskaitot kultūru platības** un **atzīmējot**, ka pretendē uz:
 - BSA par platību
- Par vienu un to pašu platību var saņemt tikai vienu BSA

Lauku atbalsta
dienests

Svarīgi par 2015. gadu

- Ja saimniecības aramzeme vismaz 10ha – pieteikšanās elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) **obligāta**
- EPS sistēmā paredzētas papildu funkcijas:
 - Zaļināšanas elementu pieteikšana
 - Automātiskie aprēķini ar brīdinājumiem par zaļināšanas prasību izpildi/neizpildi
- Pieteikšanās uzsākšana 20. aprīlis EPS vidē un papīrā
- LLKC palīdzība pieteikumu aizpildīšanā

Lauku atbalsta
dienests

EPS – saistītais atbalsts

B Citas atbalsta shēmas

- Piesakos uz Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas maksājumu (jāaizpilda Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas pielikums)
- Piesakos uz „Bioloģiskās lauksaimniecības” maksājumu (**BLA**)
- Tikai daļā saimniecības tiek izmantotas bioloģiskās saimniekošanas metodes
- Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par slaucamām govīm (**SSG**)
- Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par kazām (**SKZ**)
- Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par liellopiem (**SLM**)
- Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par aitām (**SAI**)
- Piesakos uz maksājumu gados jaunajiem lauksaimniekiem (**JAL**)

Lauku atbalsta
dienests

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

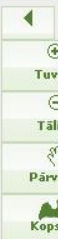
Lauka numurs	Bloka numurs	Platība (ha)	Kultūras kods	VPM	Platības bez atbalsta	BSA par platību	Agrovides atbalsts			Dzēst	
							BDUZ	VSMD	RLZP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	36279-28326 	1.05	160: Griķi ▼	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	✗
2	36286-28308 	1.66	111: Vasaras kvieši ▼	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	✗
3	36275-28299 	1.24	131: Vasaras mieži ▼	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	✗
4	59442-38724 	27.75	112: Ziemas kvieši ▼	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	✗
5	58289-39899 	1.17	112: Ziemas kvieši ▼	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	✗
6	58442-39831 	8.03	112: Ziemas kvieši ▼	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	✗

Lauku atbalsta
dienests

Nr	Bloka numurs	Platība (ha)	Kultūras kods	Pagasts ar atbrīvojumu	Kultūraugu atbilstība					ENP aprēķins		
					Aram-zeme	Slāpekli pie-saistošie kultūr- augi	Aram- zemē sētie zālāji	Pākš- augi	Starp- kultūras	Kultūr- augam aprēķinātā ENP (ha)	Ainavu elementiem aprēķinātā ENP kopplatība (ha)	Laukam aprēķinātā ENP kopplatība (ha)
1	36279-28326	1.05	160: Griķi	Jā	Jā	Nē	Nē	Nē	Nē	0.00	0.02	0.02

ENP ainavu elements	Platība/garums	Mērvienība	Ainavu elementa ENP koeficients	Ainavu elementam aprēķinātā kopplatība (ha)
E02 - Laukmalas	117.00	m	1.50	0.02

Sagla

Lauku atbalsta
dienests

Informatīvie pasākumi

- Rokasgrāmatas lauksaimniekiem platību maksājumu pieteikumu aizpildīšanai
- Informatīvi bukleti par:
 - Agrovides pasākumiem
 - Mazā lauksaimnieka shēmu
- LAD reģionālo lauksaimniecības iestāžu rīkotie informatīvie pasākumi
- LAD klientu apkalpošanas centri
- Informatīvais tālrunis 67095000

Lauku atbalsta dienests

Paldies par uzmanību!

